

A szombathelyi szépitő-egylet megalakulása.

⊙ Öröndetes tény, hogy közönségünk élénk érdeklődéssel viseltetik minden iránt, mi a város haladására vonatkozik; — ezt volt alkalmunk tapasztalhatni a múlt vasárnapon megtartott értekezleten is, amelynek célja egy szombathelyi szépitő-egylet létesítése volt.

A város tanácsoteme egészen megtek. Amikor polgármesterünk a terembe lépett, az érdecsmit ismerő polgármég lelkes díjfenekkel fogadta. — Azután az értekezletet a következőleg nyitotta meg:

Tisztelt Értekezlet!

Mindenekelőtt bocsánatot kérek, hogy a felhívásban jelzett cél elérése végett az urakat a mi értekezletre meghívni bátor valék.

Ezen lépésre felbátorított 1-ór azon meggyőződéssem, hogy a szépitő-egyesület létesítése körülmények köztelmény, melynek életbehívására nevé bárki is tegye meg az első lépést, ezzel nem szerénytelenséget követ el, de kötelességet teljesít; 2-szor azon elvitázhatlan körülmény, hogy Szombathely és vidékének széppé tétele oly eminens városi érdek is, melynek előmozdítását, a város polgármestere összefont karokkal nem nézheti.

Helyesen mondja Stein: „Az egyesületi élet a közszabadságnak, a társadalmi erkölcsöknek, a művelődésnek és haladásnak ápoló dajkája, s csak szabad hazában alkotmányos formák mellett virágozhatnak.” Csakugyan az együleti élet legelőbb fejlődött Angliában a szabadság classicus hazájában, majd életre ébredt XIV. Lajos alatt Franciaországban, amint az egyes volt olasz szabad státusokban, míg Poroszországban 1848-tól fogva mutat életjelet.

Hazánkban a negyvenes években, majd az 1848-iki szabad légáramlat alatt mutatkozott fel-
tűnőbben, míg az alkotmányos sora óta rohamos haladást mutat. Amint a társadalom öntevékenységi jogát felismerte az államokban és az egyesületi élet bennük virulásának indult: lépten nyomon gyakran megkapó szavakban hangostatott, hogy mit az egyes győze válla el nem bír, egyesült erővel legnagyobb könnyedséggel juttathatjuk réppartra; és valóban ezen hangostatott igazság oly sokszor és sokáig semlétezetesebben nyert igazolást, hogy annak önkélelét felemelítésbe annélkül, hogy fölöslegesnek ne mondják, nem is bocsátáskészítám.

A nem nyugvó társadalom, az ennek karján fejlődő együleti élet és az emberekben az esztetika-
kai érzékünk mindinkább kifejlődése teremték meg a szépitő-egyesuleteket, melynek a cultus Európa városai és ezek környékei széppé változtatásukat kö-
szönik.

Szombathelynek nincsenek sőtányai, ligetoi, mert a prater magánosé és a közönség örökös Nio-
lomben lehet, hogy annak hazualatából kitiltatták.

Északról, délről, keletről nincsenek természeti

védrei, melyek a gyakori szelektől és az ezek által felkavart porfellegektől mególtalmazzák.

A város fekvése ugyan kies, de hősvetlen környéken a nemes iszós és az emberi mesterség működését nem igen találjuk.

As iparos, a kereskedő, a szellemi munkával foglalkozó, a városunkba jövő idegen szórakoztatási, üdülési helyet kíván, a kevés testmozgást tevők egészségi tekintetéből sétányok után sóvárognak. Igen, de bármerre induljunk ki a városból, a szuró nap heve előli bennünk a északkevet a legfelebb napnyugta felé menekülhetünk kifelé. De akkor is merre menjünk, hol találunk egy kösteret, sétányt, hol barátainkkal találkozza költség nélkül szórakoztatunk s ha elfradunk, megpihenhessünk ?

Szombathely manap az egész Dunántul egyik legnagyobb forgalmi helye levén : ugy a lakosság, mint az idegenek e tekintetben is joggal sokkal magasabb igényeket formálhatnak, s így a szépítő-egyesület szüksége napról-napra érezhetőbbé válik. Igaz, hogy a város szépítése szempontjából a városra is sok kötelesség teljesítése vár, és hiszem is, hogy a képviselőtestület nem fog szűkkeblű lenni ezen irányban sem, de magának a társadalomnak is meg van a maga feladata, mely elől ki nem térhet. Épen azért, mert a város és vidékének sétányok, ültetvények által megszerpítése nem kizárólagosan városi hatóság kötelesség, hanem a nagy közönség különös érdeke, mely a társadalmat is tevékenységre szólítja : állat a remény, hogy önök a szépítő-egyesület létesítéséhez egész buzgalommal fognak és teljes erővel igyekeznek annak céljai megvalósításán fáradozni, Midőn azért szives megjelenésükért köszönetemet nyilvánítom : felkérem a tisztelt értekezletet : kegyeskedjék egy értekezleti elnökhöz választani.

Egyhangulag a polgármester kéretett fel az elnökségre.

Bizt követő az előre elkészített alapszabálytervezet felolvasása, s annak megvitatása.

Szóltak az egyes pontokhoz Eredics Ferencz kir. tanácsos, Kőfalvi Vidor igazgató, dr. Kronecker József, Surling József és Jünker Gusztáv ügyvédek, Balogh Gyula m. levéltárnok, Hutter Ferencz polgár és még többen, mindnyájuk körvonalozva a szépítő-egyesület működése körét ; — vegre az alapszabályok egészben elfogadtattak, s azoknak végleges megvitatása és megállapítására egy 16 tagból álló szűkebb körű bizottság választott, melynek egyuttal a tagok gyűjtése is kötelességévé tétetett.

E bizottság a következő tagokból áll :

Varasdy Károly, Eredics Ferencz, Zimmermann Károly, Kőfalvi Vidor, Köller Károly, Mayer József, Csifrák János, Balogh Gyula, Bertalanffy József, Horváth István, Jünker Gusztáv, Markovics József, Lang Sándor Hübner János, Károlyi Antal, Tulok Lajos.